

Sygn. akt I ACa 763/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 listopada 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SA Romana Górecka

Sędzia SA Bogdan Świerczakowski

Sędzia SO (del.) Hanna Wawrzyniak (spr.)

Protokolant st. sekr. sąd. Joanna Baranowska

po rozpoznaniu w dniu 19 listopada 2014 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa J. B.

przeciwko Spółdzielni Budowlano – Mieszkaniowej (...) z siedzibą w W.

o uchylenie lub stwierdzenie nieważności uchwały

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 6 sierpnia 2013 r.

sygn. akt I C 1221/10

1. prostuje oznaczenie przedmiotu sporu w zaskarżonym wyroku w ten sposób, że uzupełnia je słowami „lub stwierdzenie nieważności uchwały”;

2. oddala apelację;

3. zasądza od J. B. na rzecz Spółdzielni Budowlano – Mieszkaniowej (...) z siedzibą w W. kwotę 135 (sto trzydzieści pięć) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt I ACa 763/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 20 grudnia 2010 r. powód J. B. wniósł o uchylenie uchwał Walnego Zgromadzenia członków pozwanej Spółdzielni Budowlano - Mieszkaniowej (...) w W. z dnia 19 listopada 2010 r. w sprawie udzielenia Zarządowi absolutorium oraz wyboru Z. S. (1) na członka Rady Nadzorczej, a także o zasądzenie od strony pozwanej kosztów postępowania wraz z kosztami zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu do pozwu powód wskazał, iż jest członkiem pozwanej Spółdzielni i brał udział w Walnym Zgromadzeniu w dniu 19 listopada 2010 r. Tego dnia podjęto szereg uchwał, w tym uchwałę w sprawie udzielenia absolutorium członkom Zarządu. Jednakże na Walnym Zgromadzeniu nie było głosowania nad każdym członkiem Zarządu, a głosowanie nad całym składem Zarządu, co jest niezgodne z prawem. Nadto powód podał, iż Izba

Adwokacka w W., którą reprezentował jej pełnomocnik Z. S. (1), nie jest członkiem Spółdzielni, wobec czego wybór w/w na członka Rady Nadzorczej także jest niezgodny z prawem. Powód nie wskazał w pozwie numerów skarżonych uchwał, jak również nie przytoczył ich pełnego brzmienia argumentując, iż nie posiada kopii protokołu z Walnego Zgromadzenia z dnia 19 listopada 2010 r. Jednocześnie zobowiązał się przedstawić szersze uzasadnienie i przytoczyć treść skarżonych uchwał w terminie późniejszym, po złożeniu przez Spółdzielnię wnioskowanych przez niego w pozwie dokumentów.

W odpowiedzi na pozew pozwana Spółdzielnia Budowlano Mieszkaniowa (...) wniosła o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powoda kosztów procesu. Pozwana przyznała, iż w trakcie głosowania nad udzieleniem Zarządowi absolutorium doszło do uchybienia formalnego tj. wymogów z art. 38 § 1 pkt. 2 Prawa spółdzielczego oraz § 50 pkt. 2 Statutu Spółdzielni, jednak nie pociągnęło to za sobą żadnych skutków w postaci wpływu na wynik głosowania nad uchwałą nr (...). Nadto pozwana wskazała, iż głosowanie o udzieleniu Zarządowi absolutorium nie zostało zakwestionowane przez żadnego z członków, wobec czego wynik głosowania byłby taki sam w przypadku oddawania głosów na poszczególnych członków Zarządu. Odnośnie wyboru Z. S. (1) na członka Rady Nadzorczej (co było przedmiotem uchwały nr (...)) pozwana podniosła, iż Izba Adwokacka w W. jest członkiem Spółdzielni od 1974 roku a zatem wybór Z. S. (1) był zgodny ze Statutem Spółdzielni jak i Prawem spółdzielczym.

Postanowieniem z dnia 18 czerwca 2013 roku Sąd - wobec skutecznego częściowego cofnięcia pozwu przez powoda - umorzył postępowanie w części dotyczącej żądania uchylenia uchwały nr (...) Walnego Zgromadzenia członków pozwanej Spółdzielni Budowlano - Mieszkaniowej (...) w W. z dnia 19 listopada 2010 roku.

W piśmie procesowym z dnia 21 czerwca 2013 roku powód ostatecznie sprecyzował swoje żądanie i wniósł o stwierdzenie nieważności bądź o uchylenie uchwały Walnego Zgromadzenia z dnia 19 listopada 2010 roku o wyborze w skład Rady Nadzorczej Spółdzielni (...).

Sąd Okręgowy w Warszawie, wyrokiem z dnia 6 sierpnia 2013 roku, oddalił powództwo J. B. skierowane przeciwko Spółdzielni Budowlano – Mieszkaniowej (...) z siedzibą w W. o stwierdzenie nieważności lub uchylenie uchwały nr (...) z dnia 19 listopada 2010 roku Walnego Zgromadzenia Spółdzielni.

Sąd Okręgowy ustalił, iż w dniu 19 listopada 2010 roku odbyło się Walne Zgromadzenie członków pozwanej. W czasie obrad podjęto szereg uchwał, m.in. uchwałę nr (...), dotyczącą udzielenia absolutorium Zarządowi oraz uchwałę nr (...), dotyczącą wyboru członków Rady Nadzorczej. Wobec cofnięcia powództwa przez powoda odnośnie uchylenia uchwały nr (...) Sąd postanowieniem z dnia 18 czerwca 2013 roku w tym zakresie umorzył postępowanie w sprawie.

Sąd Okręgowy wskazał, iż stan faktyczny w sprawie został ustalony na podstawie dowodów z dokumentów, których autentyczność nie została skutecznie podważona przez strony.

W oparciu o poczynione ustalenia faktyczne Sąd Okręgowy uznał powództwo za niezasadne. Sąd ten wskazał, iż podniesiony przez powoda zarzut, że wybrany w skład Rady Nadzorczej Spółdzielni (...) nie jest członkiem Spółdzielni nie stanowi o wadliwości zaskarżonej uchwały, bowiem Z. S. (1) kandydował do składu Rady Nadzorczej nie jako członek spółdzielni, lecz jako pełnomocnik osoby prawnej tj. Izby Adwokackiej w W., wskazany jako jej kandydat do tego stanowiska – zgodnie z art. 45 § 2 ustawy Prawo spółdzielcze (tak też par 62 ust.1 Statutu pozwanej). Sąd I instancji nie podzielił poglądu powoda co do braku przynależności bycia członkiem pozwanej Spółdzielni po stronie Izby Adwokackiej w W., która to wskazała Z. S. (2) jako kandydata na stanowisko członka Rady Nadzorczej. Powołując się na treść pism z dnia 16 stycznia 1974 roku, 7 lutego 1974 roku i 26 lipca 1974 roku (pochodzących od (...) z której to wydzieliła się pozwana Spółdzielnia) Sąd ten wskazał, iż przydziału lokalu nr (...) przy ul. (...) w W. dokonano na rzecz podmiotu określonego w powyższych pismach jako „Rada Adwokacka” w W.. Tymczasem zgodnie z przepisem art. 10 ówczesnie obowiązującej ustawy z dnia 19 grudnia 1963 r. O ustroju adwokatury osobowość prawną miały: Naczelna Rada Adwokacka, wojewódzkie izby adwokackie, zespoły adwokackie i społeczne biura pomocy prawnej. Regulacja ta została powtórzona na gruncie art. 10 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze. Sąd Okręgowy wskazał, iż na gruncie obu wskazanych ustaw podmiotem praw i obowiązków nie mogła być Rada Adwokacka, bo taki podmiot nie miał osobowości prawnej. W ocenie Sądu Okręgowego oznaczenia czynione w pismach pochodzących od Spółdzielni

(przed podziałem) należy identyfikować z Wojewódzką Izłą Adwokacką w W.. Sąd Okręgowy podniósł, iż wprawdzie w przytoczonych w uzasadnieniu dokumentach użyto oznaczenia „Rada Adwokacka w W.”, ale w ocenie tego Sądu ów niefortunny zapis wynikał z pomylenia organu Wojewódzkiej Izby Adwokackiej w W. tj. Rady Adwokackiej w W. z samą osobą prawną , jaką wówczas była Wojewódzka Izba Adwokacka w W.. W ocenie Sądu I Instancji brak jest przesłanek do przyjęcia, iż taka omyłka miałaby powodować bezskuteczność przyjęcia Izby Adwokackiej w poczet członków Spółdzielni czy też dokonania przydziału lokalu mieszkalnego nr (...) przy ul. (...) w W.. Sąd Okręgowy wskazał, iż oświadczenia Spółdzielni kierowane były do Rady Adwokackiej w W., która była uprawniona do reprezentowania Wojewódzkiej Izby Adwokackiej. Podmiot prawa o nazwie „Wojewódzka Izba Adwokacka” (na gruncie ustawy z 1963 roku) to na gruncie nowej ustawy (Prawo o adwokaturze z 1982 roku) Izba Adwokacka w W.. W ocenie Sądu I Instancji nie może wobec powyższego budzić wątpliwości, że aktualnie podmiotem praw członkowskich w pozwanej Spółdzielni, na zasadzie kontynuacji, jest Izba Adwokacka w W.. Taki również zapis widnieje w aktualnym rejestrze członków Spółdzielni Budowlano - Mieszkaniowej (...) w W.. A zatem pismo Dziekana Izby Adwokackiej w W. z dnia 10 listopada 2010 r., informujące władze pozwanej Spółdzielni, iż Z. S. (1) jest uprawniony do reprezentacji (...) Izby Adwokackiej na Walnym Zgromadzeniu Spółdzielni Budowlano - Mieszkaniowej (...) w dniu 19 listopada 2010 r. oraz że będzie on kandydował z jej wskazania na członka Rady Nadzorczej pozwanej, rozstrzyga o skuteczności dokonanego w tym względzie powołania w drodze wyboru Z. S. (1) na członka w/w organu a nadto przesądza o wadliwości zarzutów czynionych przez powoda.

W ocenie Sądu Okręgowego skoro zaskarżona uchwała nie jest sprzeczna z przepisami ustawy, to nie można stwierdzić jej nieważności na podstawie art. 42 § 2 ustawy Prawo spółdzielcze. Nie może zostać również uwzględnione żądanie uchylenia uchwały na podstawie art. 42 § 4 w zw. z art. 42 § 3 w/w ustawy, skoro powód nie wykazał jej sprzeczności z postanowieniami statutu bądź dobrymi obyczajami, ani nie wykazał, iż godzi ona w interesy spółdzielni albo ma na celu pokrzywdzenie jej członka.

Od powyższego wyroku apelację wniósł powód zaskarżając wyrok w całości oraz wniósł o zmianę powyższego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa i orzeczenie stwierdzenia nieważności bądź uchylenia zaskarżonej uchwały lub o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania .

Apelujący zarzucił zaskarżonemu wyrokowi:

1 . Naruszenie prawa materialnego przez niewłaściwe zastosowanie art. 16 i art. 17 Prawa spółdzielczego, mówiących o warunkach, na jakich następuje przyjęcie w poczet członków spółdzielni mieszkaniowej jak też art. 108 § 2 pkt 2 Prawa spółdzielczego poprzez pominięcie faktu braku (...) Izby Adwokackiej na liście członków założycieli nowej (...),

1. Naruszenie prawa materialnego w postaci art. 16 i art. 30 Prawa spółdzielczego, które warunkują przyjęcie w poczet członków złożeniem deklaracji i następnie określają warunki umieszczenia w rejestrze członków,

2. Naruszenie art. 136 par. 2 Ustawy o spółdzielniach i ich związkach z dnia 17 stycznia 1961 r., poprzez bezzasadne uznanie, że na podstawie tego przepisu osoba prawna mogła być członkiem spółdzielni mieszkaniowej, mimo braku przydziału lokalu użytkowego,

3. Sprzeczność istotnych ustaleń Sądu Okręgowego z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności poprzez bezpodstawne uznanie, że wszelkie dokumenty i pisma były w rzeczywistości kierowane do Wojewódzkiej Izby Adwokackiej, mimo że „ów niefortunny zapis wynikał z omyłki i z pomylenia organu” ,

4. Przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów przez Sąd I Instancji i bezpodstawne uznanie, że skoro w aktualnym rejestrze członków pozwanej (...) wpisana jest Izba Adwokacka w W., to jej członkostwo jest prawidłowe, mimo że nigdzie w aktach nie ma dowodów źródłowych potwierdzających to członkostwo.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja jest nieuzasadniona i jako taka podlega oddaleniu. Przedmiotem rozpoznania w sprawie niniejszej - po ostatecznym sprecyzowaniu żądania przez powoda - była kwestia stwierdzenia nieważności lub uchylecia uchwały nr(...) Walnego Zgromadzenia Spółdzielni Budowlano – Mieszkaniowej (...), zapadłej w dniu 19 listopada 2010r. Sąd Apelacyjny podziela ustalenia faktyczne oraz ocenę prawną dokonaną przez Sąd Okręgowy. Izba Adwokacka w W., którą na zebraniu jako jej pełnomocnik reprezentował Z. S. (2), jest członkiem pozwanej Spółdzielni – figuruje w rejestrze jej członków. Przedmiotem rozpoznania w sprawie niniejszej nie jest to, czy Izba Adwokacka (bądź jej poprzednicy prawni) uzyskali to członkostwo w sposób prawidłowy czy też nieprawidłowy – a zatem winna zostać wykreślona z rejestru członków. Kwestia prawidłowości uzyskania członkostwa w pozwanej Spółdzielni przez poprzedników prawnych Izby Adwokackiej i w konsekwencji kwestia tego, czy jest ona w istocie członkiem Spółdzielni pozostaje poza przedmiotem rozpoznania w niniejszym procesie. Jeśli powód chce kwestionować prawidłowość członkostwa w pozwanej Spółdzielni Izby Adwokackiej, to może to uczynić, ale w odrębnym procesie. Zaskarżona uchwała nr (...) Walnego Zgromadzenia pozwanej Spółdzielni jest zgodna z obowiązującymi przepisami prawa oraz postanowieniami statutu i nie ma podstaw do jej uchylecia. Izba Adwokacka w W., jako osoba prawna, może być członkiem spółdzielni. I jest członkiem pozwanej Spółdzielni Budowlano – Mieszkaniowej (...), co wynika z wpisu do rejestru jej członków (przysługuje jej spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu użytkowego nr (...)) . Na Walnym Zgromadzeniu członków pozwanej w dniu 19 listopada 2010r. Izbę Adwokacką w W. reprezentował Z. S. (1) , pełnomocnictwa udzielił mu dziekan Okręgowej Rady Adwokackiej , która to jest organem Izby Adwokackiej. Przedmiotem rozpoznania w sprawie niniejszej - co już wyżej poniesiono - nie jest prawidłowość i skuteczność nabycia członkostwa w pozwanej Spółdzielni przez Izbę Adwokacką, ale prawidłowość pojęcia uchwały (...) z dnia 19 listopada 2010r. przez Walne Zgromadzenie pozwanej Spółdzielni. Uchwała ta zaś nie narusza wskazanych w apelacji przepisów Prawa Spółdzielczego a także Ustawy o spółdzielniach i ich związkach, albowiem podnoszone zarzuty odnoszą się do prawidłowości nabycia członkostwa w pozwanej Spółdzielni przez Izbę Adwokacką w W.. Nie są to zarzuty skierowane konkretnie do zaskarżonej uchwały nr.(...)z dnia 19 listopada 2010 roku. Jeśli powód ma zastrzeżenia co do prawidłowości i skuteczności nabycia członkostwa w pozwanej Spółdzielni przez Izbę Adwokacką w W. to – jak już wyżej wskazano - może tego dochodzić, ale w odrębnym procesie.

Z tych względów Sąd Apelacyjny oddalił apelację jako nieuzasadnioną, na podstawie art. 385 kpc, orzekając o kosztach postępowania na podstawie art. 98 kpc.

Gdyby Nawe przyjąć że powód w ramach niniejszego procesu mógłby podnieść zarzuty we wskazanym zakresie to są one nietrafne. W takiej sytuacji bowiem zaskarżony wyrok w żaden sposób nie mógłby naruszać wskazanych w apelacji przepisów prawa spółdzielczego, albowiem ustawa ta nie obowiązywała w dacie uzyskania członkostwa przez poprzedników prawnych Izby Adwokackiej tj. w 1974r. Obowiązywały wówczas przepisy ustawy z 1961r. o spółdzielniach i ich związkach. I w świetle art. 136 par. 1 ustawy osoba prawna aby stać się członkiem spółdzielni musiała uzyskać przydział lokalu użytkowego. Jak wynika z pisma pełnomocnika pozwanego (k. 142) akta lokalu (...) nie są kompletne i ten przydział się nie zachował, co nie oznacza, że przydziału takiego nie było. Jak już wskazano wyżej przedmiotem rozpoznania w sprawie niniejszej nie jest prawidłowość członkostwa Izby Adwokackiej w pozwanej spółdzielni, ale – w związku z zarzutami podniesionymi w apelacji – Sąd Apelacyjny w pełni podziela wyrażony w uzasadnieniu pogląd Sądu Okręgowego co do tego , że Izba Adwokacka tak i jej poprzednicy prawni jest członkiem spółdzielni. Sąd Okręgowy wnikliwie przeanalizował dokumenty złożone w sprawie i wyciągnął z nich prawidłowe wnioski w tym zakresie. W szczególności z pism zarządu spółdzielni z dnia 16 stycznia 1974r, 7 lutego 1974r, 13 sierpnia 1974r. (k. 143,144,146) to wynika.

Faktem jest, iż w dacie dokonywanego przydziału zgodnie z obowiązującymi wówczas przepisami organem samorządu adwokackiego nie była rada adwokacka tylko wojewódzka izba adwokacka , ale rada była jej organem - co nie oznacza że przydział lokalu nastąpił na rzecz organu osoby prawnej. Ma rację zatem Sąd Okręgowy , że sformułowanie powyższe było niefortunne, ale w ocenie Sądu Apelacyjnego nie można tym samym przyjmować, że przydział nie nastąpił a więc samorząd adwokatury nie uzyskał członkostwa w spółdzielni. Tym bardziej, że przez dziesiątki lat funkcjonował jako członek spółdzielni i nikt – w tym spółdzielnia – nie miał wątpliwości co do tego członkostwa. W uchwale o podziale (...) k. 90 przy lokalu (...) wpisane są kancelarie adwokackie. W rejestrze członków sbm (...) k. 136 wpisana jest izba

adwokacka. Al. (...) jest to ten sam adres co przy pismach informujących o przydziale z 1974. Spełnili wymóg z art. 148 ustawy o spółdzielniach i ich związkach zostali wpisani do rejestru członków w dniu 24 stycznia 1974r, pod poz. 559 i uiszcili cały wymagany wkład budowlany k. 148. k. 159 jest członkiem pozwanej – po podziale, co wynika z rejestru, poz 32 od jej powstania (k. 156).

,

,

,